

PESTI TÖRTÉNET,

avagy: szomorú lakók bolyongása a bürokrácia ordejében

A legképtelenebb bürokratikus csodabogarak gátolják még ma is az újjáépítést és a kisemberek jogainak érvényesítését

— Mi újság?
— Csorog...

Sajnos, ez nem a máskülönben szokása és vidám halandzsza, hanem a lehető legszomorúbb pesti helyzetkép. Csorog rendületlenül és pedig nem is az eső, hanem a lakás. Van, aki az első emeleten fogta ki ezt az állapotot, van aki a tető alatt, de az kétségtelen, hogy ez után az átkozott esős tél után, ami egy még mindig erősen-rom fővárosra szakadt rá, azok, akik becsorognak, komoly többségben vannak a szerencse kegyeltjeivel szemben. Sajnos, ezek a szenvedő alanyok ráadásul kisemberek is, mert hiszen, akinek pénze volt, az legalább a tetőt megcsináltatta maga felett.

Nem vitás, hogy most ez a legközelebb eső, legnagyobb gond. Viszont akút éli ez a veszedelem, az hamar sorra fedezi fel a csodabogarakat is. Ismerős, régi bogarak ezek, úgy hívják őket, hogy bürokrácia.

Az első rendeletek

Nem a nagy, átfogó intézkedésekről írunk most, hanem az apró kis gondokból, a végrehajtásról. Tehát arról a részből, ahol a legnagyobb gyorsaságra és legkevesebb ártásra volna szükség.

Az átlag pesti polgár az ostrom után beült lakásába, ami inkább nem volt, mint volt. Hacsak nem feketézett, a stabilizációig igen meg lehetett előgedve, ha nem halt éhen, hiszen még a miniszteri fizetésből se fuhatta többre, mint a mindennapi jövedelmekre. A múlt télen hártypapír volt a pesti ablak s a lakáson tátongó kisebb lyukakra oda se nézett az ember. Tetőfedését vagy más ilyesmiért a háziúrhoz fordulni nem volt érdemes, mert nem volt rendelet, ami előírta volna a tetőfedést, vagy ha volt, akkor csak előírta, de nem közölte, hogy mikorra kell elvégezni. Az egyetlen fogható rendelet az volt, hogy a beázás miatt okozott bűrtörökért a háztulajdonos felel. Pest lakossága türt, mert nem tehetett mást és el kell ismerni, igen méltányos és megértő volt a háztulajdonosokkal szemben.

Ez a tél már más jelekkel indult. Elsősorban volt rendes pénz, másodsorban jöttek az intézkedések. Rendelet rendelet után, tetőfedési kölcsön s a többi. Az igazság az, hogy a háztulajdonosoknak az a része, amely bízott a pénzben, a nagy adó ellenére is megtudta csináltatni házáat, hacsak nem szakadtak le benne emeleték. Azonban igen sok helyen nem ez történt, hanem kezdődött minden méreten túli beázás.

A lakó, aki ekkorra megcsináltatta már ablakát és ajtaját — többre nem igen tellett —, elsősorban arról értesült, hogy a csináltatási költségeket a Közmunkatanácsban át be lehet tudni a lakbérbe. Boldog örömmel ment tehát fel a Közmunkatanácsba. És ott érte az első meglepetés.

Közmunkatanács! Óh!

Mindenekelőtt kértek tőle egy telekkönyvi másolatot. Amikor csodálkozva megkérdezte, mire való az, akkor azt a választ kapta, hogy nem biztos, megvan-e a ház, erről meg kell győződni.

redett mérnök közül vele, hogy nem bírja már a helyszíni szemlét, mert ott sem elég a házbizalmi igazolása, annak ellenére sem, hogy a házbizalmi igazolás leg több előjárásán külön hivatali helyisége van. De megtudja az ember azt is, hogy a mérnök kiszabhat 300 forint pénzbüntetést ugyan első ízben, de ha a tulajdonos igazolja, hogy ő tetőfedési kölcsönt kért, akkor azt sem lehet behajtani.

Nincs... Nincs... Nincs...

A lakónak közben elázik a vállvezeték. Rohan az előjárásra, ahol csodálkozva fedezi fel, hogy még a mellévezeték is a tulajdonosnak kell megcsinálni. Rögtön panaszt tesz. A mérnöki hivatal intézkedik és ebben az esetben már komolyabb pénzbüntetéssel fenyegeti a tulajdonost. De ezt meg lehet fellebbezni a Közmunka-

tanácshoz. Amíg ez elintéződik, a lakó ülhet villany és víz nélkül...

A lakásból vederszám viszik ki a vizet. A lakás lakhatatlan. Mit lehet tenni? Semmit. Meg kell várni, míg megszárad, mert a lakó nem mehet a tulajdonos költségére addig máshova. Alakást ki kell száritani. Vagy ki tudja száritani a jegyre kapott fából, vagy nem. Nem tudja, mert a falszáritás kocszkályha feladata. Tehát visszamegy a lakásba és remélt kap.

Viszont egy joga van. Ha a bűrtörök elázott, akkor perelhet polgári úton. Ennek elintéződési ideje kb. 1 év, mert fellebbezés is van a világon. Ha közben a reuma miatt a kórházba kerül, azt fizetheti és mire megkapja a pénzt a bűrtörökért, az nem több, mint a kórházi díj...

Az összes illetékesekhez, akiket illet. Nem lehetne ezt egyszerűbben csinálni?

Azután kell: 6 forint a kérvényre, egy-egy forint minden bélyeggel el nem látott számlára — a pénzét nem elég —, be kell fizetni a lakbérbe betudandó összeg 1 százalékát újjáépítési járulékba. Nem helyszínen: a postán, csekkre.

Csatolni kell a háztulajdonos igazolását, hogy a javítás megtörtént. A háztulajdonos ezt leg többször nem akarja igazolni, akkor helyszíni szemle jön. Ez sem szokott használni a gyors elintézésnek. Végezetül közlik az elérmült lakóval, hogy egy-két hónap alatt megész a „véghatározat”

Hát most, elsősorban, vagy van házbizalmi, vagy nincs. Ha van, akkor igazolhatja azt is, hogy a lakó van, a lakás van, a helyreállítás megtörtént, mennyi a lakbér, szóval mindent. Ha nem igaz, úgyis tiltakozik a háztulajdonos s ha tiltakozik, vagy a házbizalmi vagy a házigazdát meg lehet gyors úton büntetni, mert valamelyik félrevezette a hatóságot.

Mert, hogy el ne felejtjük, a lakbért is igazolni kell. Nem a házbizalmival, a háztulajdonossal.

Viszont a véghatározat szerepe valóban szociális. Akinek van pénze, az rögtön megkapja ezért az elismerést, az egy tételben benyújtja a számát. A kisember aki csak stoppolgat, várhat amíg mindent helyre nem hoz, addig előlegezhet a tulajdonosnak. De esetleg nem addig vár, hanem egy új rendeletig, mikoris elveszíti a beruházást.

A „rettenetes” 300 forint

No, de ez csak a lakbér-betudás. De má' tesz az ember, ha elkezd ázni. Felmegy az előjárásra. Ott egy sikese-

Pest. Tör. Kérelm. és a bürokrácia ordejében		1947. márc. 7.	(ld.6)	(Köt. v. fiz.)	(Oldal)	Tárgy	Osztályozás
						333.32	
Idő "1947"		Hely					
Személy							
Helyszám							

Szerző:

Budapestre vonatkozó újságcikkek